

2005. február

"Segítőkéz" Lelkisegély Telefonszolgálat, Debrecen

Tartalom:

Bevezetés
Rövid hírek, információk
Bemutató
Programok
Könyvajánlat
Beszámolók

Bevezetés

Kedves Ügyelőkársak!

Napokon belül elkezdjük az új önkéntes ügyelők kiképzését. Itt szeretném megköszönni a stáb aktivitását, a közel negyven jelentkező egyéni interjúinak lebonyolításában nagyon jó összmunka volt. A több mint ötven jelentkezőből sokan nem jöttek el a beszélgetésre, de ez valószínűleg annak köszönhető, hogy most egy elég részletes információs levelet küldtünk ki a jelentkezőknek, s így ennek a kézhez vételekor el tudták dönteni, hogy vállalják-e a feltételeket. A lényeg, hogy a jelentkezőkből huszonegyet találtunk alkalmasnak, de egy fő nem tudja vállalni a szombati képzéseket, így 20 emberrel elindíthatjuk a kiképzést. Remélem, jó csoport fog kialakulni.

Az e havi *Infó*ban több friss, informatív cikkel találkozhattok.

Az egyre hidegebb napokra egy kis melegséget kívánunk és

jó ügyeleteket!

Debrecen, 2005. február 9.

Rénes László

február

Rövid hírek, információk

- **Ötven** férőhelyes értelmi fogyatékos rehabilitációs intézetével bővül a **Derecskei Mentálhigiénés és Ápolási Központ**. Az otthon lakói közül néhányan (10-12-en) főállásban dolgoznak majd az új épületben. Lesz, aki segédápolóként fog dolgozni, az épületben működő presszó és bolt üzemeltetése, ill. többek között a takarítás, a mosás, vasalás, az udvar gondozása is az ő feladatuk lesz, de a tervek között szerepel további ápoltak foglalkoztatása is a mezőgazdaságban. Az ápoltak ilyen jellegű foglalkoztatása Nyugat-Európában már megszokott, hiszen így a lakók sikerélményhez is jutnak.

Az 1949 óta működő intézménynek jelenleg 150 bentlakója él a település határában lévő Morgó tanyán. A 90 értelmi fogyatékos és 60 pszichiátriai beteg azonban kinőtte a jelenlegi épületet, ezért tavaly nyáron elkezdték a bővítést, s várhatóan ez év nyarán költözhetnek be a betegek.

- **Egy régi, tönkrement magtárépületet felújítva** - de annak a műemlék jellegét meghagyva - kétszintes, húszfős idősek otthonát alakított ki a **Vértesi Református Egyházközösség**. Mivel az épület lifttel felszerelt, a mozgáskorlátozottak számára is lehetővé teszi a zökkenőmentes közlekedést. Vértesen 1998-tól működik szeretetotthon, akkor az egykori Lédig kúriát alakították át az idősek számára, majd újabb két épülettel, s festői szépségű pihenőkerttel bővült az intézmény.

➤ **KOSÁR MAGAZIN**

Mibe kerül, ami bekerül?

Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület a havilapot 2004 novemberében indította útjára. A fogyasztóknak szánt Kosár magazinban olvasni lehet tesztek, tanácsokat mindenről, ami kapható. Mindezt európai kitekintésben, külföldi gyakorlatokat és tesztek is ismertetve teszi.

A 2005. januári lap tartalmából:

- mms mobiltelefonok tesztje
- hálózati élelmiszerárak
- mit kínálnak az internetszolgáltatók
- testápolók vizsgáztak
- fodrászatok házitesztje
- jelmezkölcsönzés
- uniós viták az élelmiszerek jelöléséről.

Előfizethető: Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület

Cím: 1012 Budapest, Logodi u. 22.

E-mail: kosar@ofe.hu Internet: <http://www.kosarmagazin.hu>

(Forrás: NIOK elektronikus hírlevél, Hajdú-Bihari Napló, Debrecen Újság)

Bemutakozó

CSOMÓPONT Drogprevenációs Információs Iroda

Adatbázisok létrehozása, frissítése, bővítése

A 2001-ben alakult Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) első nagy munkája a Városi Drogstratégia kidolgozása volt.

Egy, a drogprevenációt a középpontba helyező iroda létrehozásának a terve, már az iroda életrehívását megelőzően, a 2001-ben elindult Debrecen Városi Drogstratégia kidolgozása közben megszületett. A vezető gondolat az volt, hogy a sok drogprevenációval foglalkozó szervezet és a szolgáltatásokat igénybevevő iskolák között a párbeszédet elősegítsük. Ugyanakkor fontos az is, hogy a szervezetek közötti információáramlás is gördülékeny legyen, tudjanak egymásról és a versengés helyett az együttműködés, egymás munkájának a megismerésére helyeződjön a hangsúly.

A fentiek érdekében a megnyitót megelőzően az adatbázisok frissítése, aktualizálása és „összefésülése” fontos feladat volt.

Kezdetét vette egy kérdőíves felmérés, mely folyamatában vizsgálja a szervezetek és az iskolák együttműködését. Felméri továbbá, hogy mely szervezet milyen szakembergárdával, milyen módszerekkel és programmal dolgozik illetve, hogy milyen az együttműködése a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal.

Önálló arculat kialakítása

A Csomópont megnyitása előtti időszak egyik fontos feladata volt, hogy az iroda olyan módon tudjon megjelenni a nagyközönség előtt, mely felismerhetővé teszi, és neve is tükrözi az iroda fő gondolatiságát, az információk megfelelő helyre történő áramoltatását. Így jutottunk el a **csomópont** névhez.

Pályázatfigyelés, pályázatírás

Az iroda hivatalos megnyitója előtt drogprevenációs célú pályázatok figyelése is elindult. Egy ilyen célra alkalmas pályázat megtalálásával az iroda dolgozói egy egész városra kiterjedő programsorozattal pályáztak a GYISM kiírására. A közös munka eredményeként a MEZON iroda és a Debreceni KEF tagszervezetek közösen nyújtották be pályázatukat Lát-Szó-Tér címmel. A programot, a sikeres elbírálást követően a Csomópont Drogprevenációs Iroda koordinálja.

A fenti programon kívül is folyamatosan figyeljük a pályázatokat és dolgozunk ki olyan ötleteket, melyek később önálló programként is megélnek és sikeresek lehetnek.

Lakosság tájékoztatása, érzékenyítése

2004. november 8-án nyitotta meg ajtaját a nagyközönség előtt a CSOMÓPONT névre hallgató Drogprevenációs Információs Iroda. A megnyitót óriási érdeklődés övezte a sajtó részéről, melyet jelez az is, hogy a megnyitót követő hetekben folyamatos figyelem követte az iroda első lépéseit.

Könyv- és médiatár létrehozása

Az iroda megnyitásakor a szervezetektől beszerzett szórólapokkal és 10 db könyvet magába foglaló „könyvtárral” rendelkezett. Feladatul tűztük ki, hogy olyan könyvtárat állítsunk össze, amelyből mind a szakma, mind pedig a betérő érdeklődők kedvükre válogathatnak, ha a drogprobléma iránt érdeklődnek. Az eltelt idő alatt könyvtárunk - a folyóiratokat nem számolva - 120 darabos könyvtárral rendelkezik, amely iránt folyamatos érdeklődés mutatkozik.

Folyamatban van olyan filmek és ismeretterjesztő interaktív kiadványok beszerzése is melyek a drogproblémával foglalkoznak.

Ez történik a Csomópontban

Az iroda mostanra a Debreceni KEF-ben dolgozó szakembereinek a találkozóhelyévé vált. Előszóval beszélnek meg ide találkozókat, konzultációkat különböző programok megbeszélése kapcsán. A megbeszéléseken túl rendszeresen ülésezik itt a KEF Koordinációs Bizottság, a KEF Média Munkacsoport, a KEF Prevenációs Munkacsoport.

A találkozókra túl az iroda szakmai segítséget várhat és kap a fórum munkatársaitól a mindennapi operatív munkában is.

Nevelj okosan! című program

A KEF és a Kör- Dáma Egyesület összefogása kapcsán létrejövő Nevelj okosan! című program kapcsán is folyamatosan zajlik az egyeztetés. Jelenleg a médiakampánnyal (logó, grafikus, nyomda), a szülőknek és diákoknak szóló Beszélgető füzetrel kapcsolatos egyeztetések zajlanak.

Józságmegtartó csoport

Heti rendszerességgel találkoznak kétórás csoportfoglalkozás keretében a csoporttagok, akik gyógyulófélben lévő különböző hosszúságú absztinencián átesett emberek. A csoportot az iroda és a BSZA Utcafront debreceni csoportjával közösen indította a szervezet kezdeményezésére.

Fehér Richard irodavezető

NEVELJ OKOSAN – Program 2005.

A Debreceni Kör Dáma Egyesület 2004. évi Jótékonyági Báljának bevételével a **NEVELJ OKOSAN! - Szenvedélybetegség megelőző program a szülők részvételével Debrecenben** elnevezésű program megvalósulását támogatja, amelyet a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Prevenációs munkacsoportja és a Debreceni Kör Dáma Egyesület dolgozott ki és valósít meg. A program fővédnöke: Sándor Tamás, a DVSC csapatkapitánya.

A drogprobléma tudatos felismerése

A szülők jelentik a legnagyobb erőt gyermekeik életében attól függetlenül, hogy ezt észreveszik vagy sem. A felelősség, értékrendszer, etika és önbizalom mind otthon, a

családban tanult dolgok. Az odaadást először a családban tanuljuk meg, és csak utána visszük ezt ki a nagyobb közösségbe.

A szülőknek fel kell ismerniük, milyen széles skálán mozog befolyásuk a gyermekekre és ezt hogyan használják arra, hogy a különféle veszélytől megóvják őket. Ha felismerik a legális és illegális drogokat, mint az egyik valós veszélyt, mellyel gyermekük szembenéz, a szülők összefogással, kollektív védelmet tudnak biztosítani számukra. Ez az együttműködési késztetés, hajlandóság és filozófia - mely minden gyermek iránti szereteten s az érettük érzett törődésen alapul - jelenti a szülők programjának alapkövét.

A legtöbb szülő nem sokat tud a kábítószerokról. A marihuana, LSD, heroin, kokain, hallucinogén anyagok ritkán alkották részét a szülő élményeinek, tapasztalatainak.

Sok szülő nincs tudatában ilyen kábítószer létezésének és éppen ezért nem is tudja felismerni gyermekén a kábítószer élvezet jeleit.

Gyakran tapasztaljuk a tagadást "a mi családukban/iskolánkban sohasem volt kábítószer probléma". "A mi környékünkön nem olyanok a gyerekek, hogy kipróbálnák a kábítószer". "Ez egy rendes környék, a drogprobléma itt nem létezik". A tagadás falai magasra és átjárhatatlanra épülnek. Az első lépés a tagadás falának lerombolása. A kábítószer problémával való megbirkózás lényege pedig az érzékenyítés, amelyet a **NEVELJ OKOSAN!** programmal szeretnénk megvalósítani.

Elindul a „Nevelj Okosan” program

A 2005. januárjától Debrecenben elinduló program első ütemében a debreceni általános és középiskolákat céloztuk meg. A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórumban dolgozó szakemberek felajánlották, hogy egy rendkívüli szülői értekezlet formájában tájékoztatást adnak az adott kérdéskörrel az érdeklődő szülők számára.

A felhívás hatására folyamatos, meglepően nagy érdeklődés mutatkozik az iskolák részéről. Két hét alatt már közel 30 iskola jelezte igényét a rendhagyó szülői értekezlettel kapcsolatosan. A szülők megszólításának nehézségét ugyan látják mind a szervezők, mind a szakemberek, ennek ellenére töretlen optimizmussal készítik elő a rendezvényeket.

A rendezvények szervezésének pozitív hozadéka, hogy a pedagógusok is folyamatosan megismerik a Csomópont Drogprevenációs Információs Irodát és igénylik szolgáltatásait. Több iskola jelezte a problémával kapcsolatos konzultációs igényét is.

Bemutatkozik a program fővédnöke

Az első szülői értekezlet 2005. január 19-én került megrendezésre a Kazinczy Ferenc Általános Iskolában, amely újabb lökést adhat a már eddig is országos érdeklődésre számot tartó programnak. Ezen a rendezvényen mutatták be a szervezők a program fővédnökét Sándor Tamást, a DVSC csapatkapitányát.

A program szervezői azért választották a Debrecenben és országosan is ismert és elismert sportolót, mert tiszteletben álló családapaként és folyamatosan kiemelkedő teljesítményt nyújtó sportolóként jó példát mutat a családoknak: szülőknek és a fiataloknak egyaránt. Méltón képviseli azt, hogy a sport milyen fontos alternatívát jelent egy fiatal számára a drogfogyasztás helyett. Az, aki rendszeresen sportol, meg tudja óvni szellemi és lelki frissességét, barátokra, közösségre talál.

A „Nevelj Okosan!” program megvalósítására kidolgozott kampány szakmai elemei

- 1./ A szakemberek vállalják, hogy előadásokat tartanak szülők számára a város általános és közép iskoláiban 2005 januárjától májusig.
- 2./ Kampánynyitó a Lovardában a Farsangi programok keretében. Csatlakozván a Debreceni Kőr Dáma Egyesület Jótékonyági Gyermekfarsang rendezvényéhez 2005. február 27-én.
- 3./ Előadások a szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatban Debrecen város adott helyszínén (Apolló mozi) 2005. március 3-tól. A város minden érdeklődője számára
Témakörei:
 - o Serdülő és a drog
 - o Drogprevenció és ellátórendszer
 - o A Drogfogyasztói magatartás jogi vetületei
 - o Nevelési kérdések a családban – Szülő gyerek kapcsolat
 - o A kortárssegítés szerepe drogprevencióban
 - o A kezelés színterei Debrecenben
- 4./ Az előadások elhangzása után a résztvevők a **„Beszélgető” drogprevenációs szülői munkafüzetet** kapják meg. A kiadványt a Debreceni Kábítószerügyi Fórum munkacsoportja állítja össze.
- 5./ Az előadások felvételre kerülnek, amelyekből **prevenációs célokat szolgáló videokazetta** készül az iskolák számára.
- 6./ „Szülőtréning” általános és középiskolás Szülői Munkaközösségi vezetők számára
A 4 órás tréning tervezett témakörei:
 - a./ Milyen tényezők befolyásolják a drogok kipróbálását?
 - b./ Mit nevezünk drognak?
 - c./ A család szerepe a megelőzésben
 - d./ Találkozás egy volt szerhasználó fiatallal
 - e./ Mit tehetünk a szenvedélybetegségek megelőzéséért?
- 7./ **A lakosság informálása a programról**
 - a.) Sajtótájékoztatók szervezése
 - b.) Az írott és elektronikus helyi és országos sajtóban és a városhoz kapcsolódó honlapokon híradás a Programról (médiaterv alapján)
 - c.) Információs anyag készítése a Programról (szórólap)

A Program koordinációja

A Csomópont Drogprevenációs Iroda végzi a Program szervezését és koordinációját. Begyűjti az iskolák igényeit, előadókat keres és közvetít az előadások és tréningek megtartására a Debreceni Kábítószerügyi Fórum tagszervezetei közül.

Program szakmai felelőse a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Prevenációs Munkacsoportja.

②

Az utolsó pillanatig emberhez méltóan

1991-ben Polcz Alaine vezetésével alakult meg a **Magyar Hospice Alapítvány**, amely a gyógyíthatatlan, elsősorban daganatos betegek testi-lelki gondozásával, szenvedéseik enyhítésével kívánja megkönnyíteni az élet utolsó szakaszát, mindvégig megőrizve a betegek emberi méltóságát. A hospice-ellátás széles körű és mindenki számára ingyenes.

Az elmúlt évtizedekben az alapítvány munkatársai elsősorban otthonukban gondozták a rászorulókat, de a Budapest Hospice Ház megnyitásával (III. ker, Kenyeres u. 18–22.) ambuláns szolgáltatásra is lehetőség nyílt. Itt üzemel munkanapokon 9–17 óráig az **ÉletVonal**, az alapítvány ingyenesen hívható telefonos lelkisegély-szolgálat, amelynek koordinátora **Rózsa Ildikó**.

— Ezen a számon bármilyen állapotban lévő rákbetegek és hozzátartozóik hívásait várjuk. A hozzátartozók sokszor szégyennek élik meg, hogy mekkora megterhelést és szenvedést jelent számukra a beteg családtag, pedig ez természetes. A szeretteinkért való aggodás, vagy elvesztésük valódi tragédia. Sokszor, főleg idős szülők esetén, a gyerekek, esetleg unokák döntési helyzetbe kényszerülnek: alávessék-e a beteget egy újabb, fájdalmas kezelésnek, műtétnak, amivel esetleg csak egy-két hónappal hosszabbíthatnák meg az életét. Nagyon súlyos dilemma ez, aminek a felelősségét nem könnyű egyedül viselni. Nagyon gyakran panaszkodnak az emberek, hogy az orvosokkal való kommunikáció nem megfelelő. Bár Magyarországon törvény biztosítja a beteg jogát ahhoz, hogy pontos felvilágosítást kapjon állapotáról, ez a gyakorlatban még nem valósult meg. Nehéz persze szembenézni egy gyógyíthatatlan betegséggel, mégis úgy gondolom, hogy mindenkinek joga van elrendezni, lezárni az életét.

- Hogyan tudnak segíteni?

- A legtöbb hozzánk fordulónak lelki segélyre van szüksége. Ha éppen megtudja a diagnózist vagy átesett egy műtéten, és nincs kihez fordulnia, nekünk elmondja félelmeit. Sokan úgy érzik, elfogyott az erejük, magukra maradtak a betegségükkel, a szorongásukkal. Van, aki könnyebben beszél ezekről a dolgokról egy idegennek, mint a hozzátartozónak, de olyan is akad, aki azért hív minket, hogy hol lehet hozzájutni gyógyászati segédeszközökhöz, vagy hol működnek betegklubok. Először konkrét felvilágosítást kér, és csak a beszélgetés során derül ki, milyen élethelyzetben van, és milyen lelki problémával küzd. Ha úgy érezzük, hogy valakinek olyan gondja van, amit telefonon nem tudunk megoldani, akkor javasoljuk neki, hogy forduljon a nálunk működő pszicho-onkológiai szolgálat szakembereihez.

- Csak rákbetegek jelentkezhettek?

- Mi elsősorban az ő problémáik orvoslására készültünk fel. A telefonnál ülő ügyelők a képzés során a daganatos betegségekről szereznek speciális ismereteket. Bár szakszerű orvosi tanácsokat nem tudnak adni, megtanulják, hogy mit jelent a kemoterápia vagy a sugárkezelés, milyen mellékhatásai lehetnek, milyen kiegészítő szerekkel lehet javítani a beteg általános állapotán. Persze, senkit nem küldünk el, ha hozzánk fordul. Hívott már minket AIDS-ben vagy hepatitiszben szenvedő beteg, sőt olyan is, akinek egészen más jellegű problémája volt. Ha tudunk, segítünk, vagy megadjuk annak a segélyszolgálatnak a számát, amelyik többet tud

tenni az adott ügyben.

- **Kapnak hívást gyógyult betegektől, akiknek önök nyújtottak lelki vigaszt?**

- Igen, visszahívnak minket, megköszönik a segítséget. Éppen tegnap telefonált valaki, hogy csak tudatni akarja, sokkal jobban van, és mindenkit üdvözl. A múlt héten pedig egy régi telefonálónk osztotta meg velünk az örömhírt: meggyógyult. Ez számunkra is mindig öröm.

Péter Zsuzsa

ÉletVonal

- ha kétségbe van esve, hiszen most tudta meg, hogy rákbeteg
- ha úgy érzi, hogy egy jó beszélgetés segíthet a gyógyulásban
- ha kilátástalannak tűnik a helyzet, és már elege van az egészből
- ha már nem bírja tovább nézni beteg hozzátartozója szenvedését
- ha kiderült, hogy már remény sincs?

NEM KELL EGYEDÜL LENNIE. HÍVJA AZ ÉLETVONAL INGYENESEN HÍVHATÓ TELEFONSZÁMÁT! 06 80 204 084 (hétfőtől csütörtökig 9-17 óráig, pénteken 9-15 óráig)

Az Életvonal egy ingyenesen hívható telefonos lelkisegély szolgálat rákbeteg és hozzátartozók számára. A telefonvonal végén speciálisan képzett, szakértő háttérrel rendelkező ügyelők ülnek, akik várják minden érintett hívását, legyenek azok a betegség bármelyik szakaszában. A velük folytatott megértő beszélgetések segíthetnek elviselni a nehézségeket, oldani a bizonytalanságot. A cél: minden körülmények között visszaadni az ember Életbe vetett hitét!

A program kizárólagos támogatója: Bristol-Myers Squibb Foundation

Programok

FEBRUÁR			
Február 7.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰	Esetkonzultáció
Február 21.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Szupervízió
			Egyéni szupervízió
MÁRCIUS			
Március 7.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰	Esetkonzultáció
Március 21.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Szupervízió
			Egyéni szupervízió

Könyvajánlat

Dalma Heyn: A vágy csendje

Háttér, Bp. 2004.

Ha van valami, amiben az ún. „közerkölc” mindig és mindenütt megegyezett, az nem más, mint az az alapelv, hogy a házasságtörő nő mindig bűnös, akinek így vagy úgy el kell nyernie méltó büntetését, a sárkánytermészetű felesége miatt félrelépő férj ellenben megértést és együttérzést érdemel. Ez a (kétségkívül inkább a férfiaknak kedvező) folyamat az utóbbi fél évszázad során előbb megtorpant, manapság pedig megszűnni látszik. Legalábbis Észak-Amerikában és Európában. Tűnőben van a romantikus női szerep, a Tökéletes Leányból Tökéletes Asszonnyá váló nőszerepe, akinek valódi történetéről, valódi sorsáról hallgatni illett. Mások mellett Dalma Heyn is e hallgatás megtörői közé tartozik *A vágy csendje* című, sok vitát kiváltó könyvével. A szerző nők százaival készített bensőséges, érzéseikről, vágyaikról őszintén szóló interjút, majd e beszélgetések tartalmát elemezve szociológiai vizsgálatok és tanulmányok eredményeit felhasználva érdekes következtetésekre jutott.

A lány, akinek a kegyeiért esengenek, akit mint királynőt rajonganak körül, az esküvő után elveszti női identitását, csak feleség és csak anya lesz, szinte nem nélküli lény. Ez az a reménytelennek látszó helyzet, melyből sokan egy harmadikkal vagy harmadikként próbálnak kitörni. Ma már erősen kétséges, hogy mi a rosszabb: a házasság elavultnak látszó intézménye vagy a házasságkötés után megkövetelt monogámia? Sok elrontott házasságot javít meg vagy tart életben – Dalma Heyn szerint – a „harmadik”, de legalább ennyire tönkre is tesz. Nincs bevált recept a probléma megoldására, de az biztos, hogy mind több nő követeli meg a magáét a szexualitásban is, s többé nem éri be azzal, hogy pusztán a férj örömszerzésének eszköze legyen. Statisztikai adatok jelzik, hogy a házasságban élő nők küzdenek a legtöbb önértékelési zavarral, neurózissal és persze az ezekkel kapcsolatos testi bajokkal is. Ugyanakkor szabad párkapcsolatban élő társaiknak jobb a társadalmi megítélése, többet keresnek, könnyebben tudnak elhelyezkedni, minden tekintetben könnyebb az életük. E helyzet hatását mutatja, hogy a legújabb trend szerint évről évre kevesebben kötnek házasságot, vállalnak gyereket. A megoldás talán az volna, ha a nők nem a pénzért és nem a társadalmi elismertségért akarnának férjhez menni, s ami ennél is fontosabb: a házasság megkötése előtt próbálnák alaposabban, sokoldalúbban megismerni azt, akivel összekötik az életüket. Garanciát persze ez sem jelentene: a boldogtalanok közt nagyjából azonos a házasságban és azon kívül élők száma.

Carl R. Rogers: Valakivé válni

A személyiség születése

Edge 2000, Bp.2004.

Jelentős esemény, s nemcsak a pszichológus szakma, hanem anagyközönség számára is, hogy – a nyolcvanas évekbeli, szűk körben terjesztett stencil kiadványok után – végre rendes könyvesbolti forgalomban is hozzáférhető az első Carl Rogers-opus. Ráadásul, a talán legnagyobb hatású, legfontosabb mű, a *Valakivé válni*. Első publikálása idején, több mint negyven évvel ezelőtt, Amerikában igazi bestseller lett, milliós példányszámban fogyott el. A magyar változatot olvasva megértjük, miért; a múlt század második felének egyik legnagyobb

hatású pszichológusa közérthetően, sőt élvezetesen ír, gondolataival revelatív élményt szerez. A könyv anyaga egyébként Rogers 1951 és 1961 között írt cikkeiből, ekkor tartott fontosabb előadásából állt össze. Rogers nyilván azért sem törekedett a szövegbeli ismétlődések, átfedések elkerülésére, mert minél több amerikai átlagolvasóval akarta megértetni elképzeléseit, felismeréseit.

A klinikus, kutató és pedagógus Rogers legnagyobb „felfedezése” a páciensközpontú pszichoterápia, és az ebből kinőtt személyiségközpontú megközelítés. Piszchoanalízis helyett valódi párbeszédre törekedett, a legfontosabbnak a páciens feltétel nélküli, pozitív, szeretetteljes elfogadását, empatikus megértését, a terapeuta viselkedésének, kommunikációjának hitelességét, őszinteségét tartotta. Mérei Ferenc szerint Rogers kulcsszava a nondirektivitás, a pedagógiai orientáció, a bizalom, s persze mindenekelőtt is az empátia. Buda Béla két és fél évtizeddel ezelőtt azt írta - Az empátia, a beleélés lélektana című könyvében -, hogy amit az empátiáról tudunk, azt vagy a Rogers-irányzat kutatásai hozták felszínre, vagy pedig a Rogers-féle empátiaelmélet hatására került előtérbe a korábbi megfigyelésekből és megközelítési módokból.

Rogers felismerte, hogy a terápiás kapcsolatban eredményes attitűd minden interperszonális kapcsolatban eredményes lehet. Módszere, sajátos „létezés-módja” (Mérei) világszerte inspirálta az oktatást; nálunk 1989-ben nyílt meg az első Rogers Személyiségközpontú Iskola.

Beszámolók

Régióülés Szolnokon

Tavaly a Dél-keleti régió feladatait tőlünk a szolnoki stáb vette át. Örömkre szolgált, hogy a debreceni 3 év után olyan szolgálat folytatja a munkát, ahol jó kezekben érezhetjük a régió ügyeit, s az elmúlt évekből, a szegedi, a békéscsabai, majd a debreceni régióvezetés sikeres kezdeményezéseit mind folytatni kívánják. Ilyen például a Régió Hírlevél, ami a szolnokiak gondozásában megújult külsővel folytatja a hagyományt, de színvonalában tovább is lép.

A békéscsabai országos találkozón már volt egy röpké régió-megbeszélésünk, ami az idő rövidege, s a találkozó sok-sok programja között nem ment túl azon, hogy a kapcsolatfelvétel kialakítását megbeszéljük.

Most viszont február 4-én, Szolnokon találkozhattunk a házigazdákkal és egymással. A régióülésre meghívták Buza Domonkos elnököt, ill. a munkaszervezetet Morassi Ákos és Szép Károly képviselte. A régiókból egyedül Kiskunhalas nem volt jelen (képviselve volt: Szolnok, Békéscsaba, Debrecen, Makó, Hódmezővásárhely és Szeged).

A régió hagyományaink szerint az ülés elején minden szolgálat beszámolt a közelmúlt történéseiről, jó és rossz eseményekről, az elkövetkező év feladatairól. Ezek a kötetlen, beszélgetésszerű beszámolók mindig alkalmat adnak a közös gondolkodásra, örülhetünk egymás sikereinek, de ha az elakadásainkba is beavatjuk a többiekét, sok hasznos ötlettel lehetünk gazdagabbak.

Röviden, összefoglalóan erről csak annyit, hogy szinte minden szolgálat emberhiánnyal küzd. Makón és Hódmezővásárhelyen a stáb nagyon lecsökkent, már-már az ügyelet ellátása is veszélybe került. Három szolgálatnál (Szolnok, Békéscsaba, Debrecen) folyik vagy kezdődik el önkéntes ügyelők kiképzése. Szegeden pedig Dr. Ónodi Sarolta ebben az évben nyugdíjba megy, így az intézetből, ahol eddig helyet kaptak, sajnos el kell menniük. A város polgármesteréig is eljutott a problémájuk, így bizakodó a stábjuk, remélik, hogy számukra megnyugtató döntést fog hozni sorsukról a városvezetés.

Igaz, a munkaszervezet nem kötődik régióhoz, de Ákos és Károly is szót kapott, osszák meg velünk, éppen milyen „terhek” és remények foglalkoztatják őket. Ákos a minisztériumi beszámoló többhetes munkája alól éppen a napokban szabadult fel. Károly pedig túl van a vizsgaidőszakon, s ízelgeti az új feladatát, hiszen február 1-től egy új dolgozó, egy titkárnő látja el a napi „mindenes” teendőket, így neki most már főként a pályázatokkal járó feladatokra kell koncentrálnia.

Az ülés további részében a tavaszi közgyűlés társadalmi tisztségviselők választásáról volt szó. Több stáb is megvitatta már, hogy kit látnának szívesen az elnökségben, ill. elnöknek. A bizonytalanság elég nagy ezen a téren bennünk. Buza Domonkos távozása a LESZ éléről nagyon feldobja a labdát, nehéz lesz az utód(ok) kiválasztása. Ezen a régióülésen az elnök mellett még két alelnök is jelen volt (Kállai Klári és Rénes László), s az ülés tapasztalatai alapján arra az elhatározásra jutottak, hogy a közgyűlés előtti, márciusban esedékes szolgálatvezetői találkozón a hangsúlyt a tisztségviselők választására kell helyezni.

A fennmaradó időben (ebédidőben) a Szolnokon megrendezendő országos találkozóról beszélgettünk. Az időpont (augusztus utolsó hétvégéje) és a helyszín már megvan, a témán és az előadókon még gondolkoznak. Ebben adott segítséget Klári és Domi, úgy tűnik, érdemes lesz nyárvégén Szolnokra mennünk! De érdemes régióülésre is, mert nagyon kedvesek, figyelmesek a házigazdák, s találkozni egymással mindig élmény.

Nyilvános vita a Debreceni Egyetemen

A Nemzeti Fejlesztési Hivatal felkérésére az Esély folyóirat nyilvános vitát rendezett 2005. január 27-én a Debreceni Egyetemen arról, hogy milyen jövőképet vázoljon fel a II. Nemzeti Fejlesztési terv 2015-re. Eddig közel 30 nyilvános vitát rendeztek az ország különböző helyein, s a viták során a felkért szakértők arról fejtették ki a véleményüket, hogy Magyarország milyen prioritásokat és célokat tűzzön ki maga elé a következő évtizedre a társadalmi kohéziós politikában. A versenyképesség alapvető feltétel, de meg kell határozni, hogy a politika milyen területekre koncentrálja a forrásokat, hogy a társadalmi különbségek csökkenjenek, a hátrányos csoportok (nők, betegek, fogyatékossgal élők, romák, időskorúak) helyzete javuljon.

A vitavezető, *Gyulavári Tamás* első kérdése a meghívott szakemberekhez az volt, hogy miért nőttek az egyenlőtlenségek 1990 óta.

Ferge Zsuzsa akadémikus (ELTE) szerint a hatalom-tulajdon-tudás hármashból a tulajdon szerepe megnőtt az elmúlt évtizedben, s a tudás szerepe relatíve csökkent. Az önérdék a döntő, a közhaszon alul marad. *Lantos Gabriella* (ELTE) hangsúlyozta, hogy a társadalom nem fogadja el a kialakult egyenlőtlenséget, mert nem teljesítményfüggő. *Krémer Balázs* egyetemi docens (DE) úgy látja, hogy a 90-es években a kirekesztés erőteljes volt, a munkaerőpiaci változások miatt nagyon széles réteg került a perifériára. *Szívós Péter* (TÁRKI) társadalomkutatóként arra hívta fel a figyelmet, hogy az egyenlőtlenségek a 90-es évek elején-közepén nőttek meg, azóta inkább csak stagnál. Kiemelte a regionális különbségeket, illetve az oktatás szerepét, hiszen már az általános iskolában eldől, hogy az egyén milyen pályát fog befutni. *Ferge Zsuzsa* olykor félrevezetőnek tartja pusztán pl. a KSH adataira támaszkodni, hiszen az életesélyek javultak, de az átlag úgy jön ki, hogy a felsőbb rétegeknél javult, az alsóbb rétegeknél pedig romlott. A társadalmi kohéziót nemcsak a leszakadók helyzete fenyegeti, hanem az is, hogy a társadalomból eltűnik a bizalom, a szolidaritás. *Utassy Ágnes* legújabb könyvére hivatkozik (*A bizalom hálója*), hogy a társadalomban mennyire csökkent a szolidaritás szerepe. *Lantos Gabriella* szavá tette, hogy a társadalom versenyképesekre és versenyképtelenekre szakad szét. Ezt nem lehet ölbe tett kézzel figyelni, hiszen a versenyképtelenek között vannak sokan, akik többre képesek, a versenyképesség bázisa is lehetnének, de ehhez beavatkozásra van szükségük, amivel felzárkózhatnak. *Ferge Zsuzsa* is fontosnak látja a versenyképességet, illetve az ország és az egyén oldaláról is komolyan foglalkozni a témával. *Sziklai István* az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium főosztályvezető-helyettese szerint a legnagyobb probléma az inaktivitási ráta, hiszen a 15-64 év közöttiek 40%-a inaktív, s ennek a rétegnek a 20%-áról semmilyen adat sincs, hogy miből él.

A beszélgetés után a szép számmal összegyűlt hallgatóság tehette fel kérdéseit, mondhatta el a gyakorlatban tapasztaltakat. Hozzászólások bőven voltak, de a terem csak egy meghatározott ideig állt a rendelkezésre.

Rénes László

infó VII. évfolyam, február havi információs kiadvány.

Lezárva: 2005. február 10-én, Debrecen.
"Segítőkéz" Lelkiségegy Telefonszolgálat

© Rénes László ®